

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVIŠTĚ
V BRNĚ

TISKOVÁ ZPRÁVA

Cenné domy na Obilním trhu znovu směřují k získání statusu kulturní památky

Brněnské pracoviště Národního památkového ústavu v letošním roce podalo návrh na prohlášení za kulturní památku dvou hodnotných historických nájemních domů na Obilním trhu, jejichž majitelé sami oslovili památkáře s žádostí o získání památkové ochrany. Obě cenné budovy o památkový status přišly vinou administrativní chyby z pozdně normalizačního období – tzv. kauzy pozdních zápisů.

Původní cvičiště koní a také hliník při předměstské osadě Švábka byl v první polovině 19. století zasypán, srovnán a vydlážděn a na místě vznikl trh se zemědělskými produkty, který dal budoucímu náměstí Obilní trh jméno. Nově vyměřené náměstí začalo být zastavováno v 80. letech 19. století. Jeho východní stranu zaujala skupina neorenesančních nájemních domů, z nichž některé jsou mimořádně hodnotné. Mezi nimi svou působivou architektonickou formou vyniká dům Egidia Philippa (Obilní trh 4) a komponovaná trojice domů Huberta Olbertha (Obilní trh 5, 6, 7).

Na adrese Obilní trh 4 vybudoval roku 1885 podle vlastního projektu monumentální dům pro stavebníka Egidia Philippa městský stavitel v Brně Eduard Exner. Velký nájemní dům s palácově komponovanou fasádou s vysokým pilastrovým řádem, výrazně plastickým architektonickým členěním a celkovou ornamentální a přitom pevně uchopenou reprezentační formou představuje velmi kvalitní příklad historizující obytné architektury. Dílo významného brněnského stavitele a společenského prominenta Eduarda Exnera patří k nejcennějším stavbám souvislé historizující zástavby východní fronty Obilního trhu, která tvoří působivý pendant protilehlé mohutné hmoty neorenesanční Zemské porodnice.

Pro plodného brněnského stavitele Huberta Olbertha pak navrhl Wilhelm Dwořak, profesor německé stání průmyslovky v Brně a posléze také konzervátor památkové péče, neorenesanční průčelí skupiny tří řadových nájemních domů. Na prohlášení za kulturní památku navržený dům Obilní trh 5 je tedy součástí trojdílné kompozice tří domů s centrálním objektem a dvěma postranními. Členitá symetrická silueta trojdomu s postranními věžicemi a středním dvouetážovým štítem působivě evokuje atmosféru severské renesance. Zajímavostí je, že v květnu 1918 se do domu po svatbě nastěhovali JUDr. Lev Blatný s chotí Annou rozenou Klíčnickovou. Jejich syn, slavný básník a překladatel Ivan Blatný (1919–1990) zde strávil své dětství a mládí, na což upomíná reliéfní pamětní deska od Milivoje Husáka zavěšená na fasádě domu mezi okny v přízemí.

Západní i východní fronta Obilního trhu pocházející z 80. let 19. století tvoří spolu s mezilehlým parkem, více heterogenní zástavbou severní a půvabnou Poříškovou čekárnou pouliční dráhy jeden z nejcennějších veřejných prostorů Brna. Na jeho neobyčejné hodnotě se oba uvedené domy výrazně podílí.

Kontakt:

Mgr. Aleš Homola, vedoucí odboru evidence, dokumentace a IS

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně je jedním ze čtrnácti krajských pracovišť NPÚ. Jeho úkolem je v Jihomoravském kraji naplňovat poslání odborné instituce památkové péče dané zejména zákonem o státní památkové péči, např. zpracovávat odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, poskytovat konzultace a odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při jejich obnovách a sledovat stav památkového fondu na území kraje. Pracoviště v Brně zpracovává návrhy na prohlášení věcí či objektů za kulturní památky a podílí se následně na jejich evidenci. Spravuje dokumentační sbírky plánů, fotografií a dalších odborných podkladů ke kulturním památkám, vede veřejně přístupnou knihovnu a vydává odborné publikace.